

מצפים למהלומה ישראלית

העולם הערבי השפוי מתנגד להתנהגות החמאס ולא ברור מדוע ישראל מהססת לפגוע בראשי הארגון ובתשתיתו

משה אלעד

אתחיל מהסוף. העולם הערבי המתון והשפוי מצפה למהלומה ישראלית על צמרת החמאס, על תשתיתה הארגונית ועל משאביה. נוכח מה שמתרחש בין ישראל לתנועה, יש ציפייה שקטה ודרוכה ש"ישראל תגיב כבר" כי לערבים לא נוח לראות את החמאס מייצרת מאזן אימה כלפי ישראל.

אחת הטענות המרכזיות של ראשי התנועה בפני יאסר ערפאת, היתה שכראש הרשות הפלסטינית הוא נכשל בייצור מאזן אימה שכזה. ערפאת, כועס וזועף, התגאה במחצית שנות ה-90 ב"תנזים של ברגותי", ארגון מיליטנטי של כמה אלפי חמושים ש"התנגדו" לשלום עם ישראל ובכך שבמקביל לתהליך השלום, מובילה הרשות גם מוקואמה (התנגדות).

אבל האמת היא שערפאת זכה להערכה והוקרה כי הוא לא איים במאזן אימה מרתיע על ישראל. החמאס, כמו החיזבאללה, עוד ארגון אסלאמי מנודה ומותקף, התכוון אז למאזן אימה מסוג אחר לגמרי. כבר בימים ההם הוא הכין רשת של מפעילי מטענים וגייס גדודי מתאבדים מתוך מטרה להכאיב לישראל כמה שיותר. "כאשר נגיע לשלטון" אמרו אז השייח אחמד יאסין וחבריו בחמאס, "נלמד את האיוב הציוני מאזן אימה מהו".

אמרו ועשו. יש מי שמפרשים בטעות את הנכונות של החמאס להגיע לתהדיאה (הרגיעה) האחרונה, כאינטרס של מתאגרף המבקש לחמוק מנוק אאוט באמצעות ההפסקה בקרב. "יודעי דבר" טענו שהחמאס היה על סף שבירה והתהדיאה הצילה אותו מאסון, לא פחות. עתה מתברר שהשאיפה לתהדיאה היתה שלב טקטי מתוכנן היטב ביצירת מערכת הרתעה כלפי קברניטיו שברושלים.

בכלל, כל פעולה שהחמאס נוקט, החל מגיוס כספים בחו"ל וכלה בפריסת כוחותיו בקו העימות מול ישראל, אסור שתתקבל בפרוש פשטני ומזלזל. כששומעים את התבטאויותיהם של דוברי התנועה, וכשרואים את הסדר השורר בשורותיה, להבדיל מהאנדלמוסיה ששררה במנגנוניו של ערפאת, ראוי היה להתייחס מעט יותר ברצינות למתרחש מאחורי קו עוטף עזה.

האסימון תקוע בחריץ

"האסימון" של מקבלי ההחלטות בירושלים נפל אמנם לאחרונה, אבל כנראה שהוא בכל זאת נשאר תקוע בחריץ. לפתע, מודאגים ראשי השלטון מהמחיר שמשלמת ישראל בעקבות התהדיאה עם החמאס, מחיר המתבטא בהברחות אמצעי לחימה בכמויות ענק שנועדו לשימוש ביום פקודה נגד עריה הדרומיות של המדינה.

מדוע אם כך "עדיין תקוע האסימון בחריץ"? כי החמאס ציפה שישאר תעניש את הארגון בגין מעשיו באופן צבאי ולא באופן אזרחי, פגיעה שהיא חסרת משמעות אמיתית ברצועה. חוסר הרצון שלנו להפר את הרגיעה למרות נפילת הקסאמים, מתפרש אצל החמאס כחוסר יכולת לפגוע בראשיו כפי שהיה בעבר.

בארגון מפרשים את התנהגות ישראל כחולשה גדולה, של מי שמקריבים עקרונות אסטרטגיים תמורת שקט יחסי קצר מועד, וחוגגים את נצחונם. על הנעילות התכופות של מעברי הגבול ומניעת מעבר המצרכים לרצועה כל אימת ש"מופר השקט" על ידי גורמים אופוזיציוניים, מגיבים ברצועה בתנועת ביטול. הם לא ממש מתרגשים מכך, וראו את מי שולחים הם להגיב על כך בתקשורת... את הממונה על אספקת החשמל. המשואה ברורה: ישראל מתכתשת עם אזרחים "שלווים", ונלחמת בגנרטורים ובחנויות מכולת. לטעמם, עם ראשי החמאס היא חוששת להתעמת.

בחמאס מחככים ידיים בהנאה: בדילמה שבין לאפשר לארגון התעצמות מאיימת בתמורה לשקט זמני וקצר מועד, לבין ירי יומיומי של קסאמים ושיבוש החיים בשרדות ובעוטף עזה, בחרה ישראל באפשרות הראשונה, בדיוק כפי שקיוו. החמאס מתנהג כממשלה שאיננה חוששת מפלישה של צה"ל ונראה כי הסיר אופציה כזו מסדר יומו. אם בעבר היה זה רק למטרות פנים, הרי שלאחרונה משדרים בתנועה גם כלפי חוץ הישג של יצירת מאזן אימה מול ישראל. יש שיאמרו שאין זה נכון כי ישראל עדיין מרתיעה. אלא שחיסול [הכור בסוריה](#) וחיסולו של [עמאד מורנייה](#) ושל כמה גורמי טרור נוספים, חיסולים המשוייכים בתקשורת העולמית לישראל, לא גרמו לשום מחשבה שניה בצמרת החמאס. להיפך, הם מאמינים שהם וחיזבאללה משמשים כיום ראש החץ הערבי היחיד המאיים על קיומה.

הדעה הרווחת בקרב פרשנים בתחנות התקשורת הערביות היא שישאר חדלה להיות "ישראל המאיימת". משקיפים בכלל מנסים להבין מי זה שמייץ לקברניטים הישראלים לנקוט במהלכים מהסוג שננקט בעזה? מה קרה לנושאים ולנותנים בשם ישראל, הם שואלים. משקיפים ערבים מדמים את ישראל לגוליבר שידיו קשורות מאחור המתבונן בעיניים כלות אחר "נוער המנהרות" המציף את

לחצו כאן
להגדיל הטקסט

הרצועה בפצצות המסוגלות ליפול ב"קשת ב", הקשת הרחוקה יותר הכוללת בתוכה יישובים המרוחקים טווח ניכר מגבול הרצועה.

לעג ארסי מוטח כלפי הנושאים ונותנים, המצרי והישראלי, שבמקום לייצר הרתעה מול החמאס הם שוב ושוב נכנעים לתנאיהם כדי להשיג עוד יום של שקט. קברניטי ישראל מתוארים כגברים בשמלות (רמז לתחפושתו של שר הביטחון ברק במבצע "אביב נעורים" בביירות), דימוי קשה לחולשה שמלווה באיומי סרק.

מבין השורות ניתן להבין שהעולם הערבי השפוי מתנגד, גם אם בשקט ובסתר, להתנהגות החמאס. אם יש מעין קונסנזוס בעולם הערבי מי לא צריך "לשלוט בשטחים", הרי שהתשובה היא החמאס. ולכן, בד בבד חוזרת ונשאלת השאלה: עד מתי תבליג ישראל? עד היכן תתיר ישראל לחמאס למתוח את החבל, כלומר, מתי תודיע על כוונתה להלום מהלומה חזקה בראשי החמאס, בתנועה ובתשתיתה הארגונית? ברבת עמון, בקהיר, ברבאט ובריאד לא יצטערו על כך.

אל"מ (מיל) משה אלעד, שימש בעבר בתפקידים בכירים בשטחים, חוקר במוסד שמואל נאמן בטכניון ומרצה במכללה האקדמית הגליל המערבי

חזרה

... È } ^ c & ð ð a c a ^ • ð ð H I € Š H G € J I € € € |